

COMPENSATIECOMMISSIE

Zaaknummer Compensatiecommissie 2012CC166

Zaaknummer Klachtencommissie 2011T522

datum uitspraak 11/02/2013

De Compensatiecommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (hierna ook te noemen: de Compensatiecommissie) geeft op grond van de Compensatieregeling R.-K. Kerk Nederland, Compensatie na seksueel misbruik van minderjarigen (hierna ook te noemen: de Compensatieregeling), het volgende advies naar aanleiding van de aanvraag tot compensatie door:

[naam]

geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: verzoeker,

te voldoen door:

het Bisdom van [plaats]

gevestigd te [plaats],
hierna te noemen: verweerder.

1. Verloop van de procedure

Het aanvraagformulier voor het verkrijgen van compensatie wegens vastgesteld seksueel misbruik van een minderjarige door een persoon verbonden aan een R.-K. instelling in Nederland is door de griffie ontvangen op 22 juni 2012, tezamen met het advies van de Klachtencommissie d.d. 30 mei 2012 met zaaknummer 2011T522, waarin het seksueel misbruik gegrond is verklaard en de brief d.d. 11 juni 2012, waarin verweerder te kennen geeft de gegrondverklaring over te nemen. Het door verweerder ingevulde antwoordformulier is door de griffie ontvangen.

Bij brief van 26 oktober 2012 heeft de voorzitter van de Compensatiecommissie op de voet van artikel 19 van de Compensatieregeling nadere vragen gesteld aan verzoeker aangaande de geleden vermogensschade. Verzoeker heeft zijn vermogensschade schriftelijk onderbouwd, bij brief van 23 november 2012. Verweerder heeft bij brief van 30 november 2012 meege-deeld zich te onthouden van een inhoudelijke reactie op de schadeonderbouwing van verzoeker d.d. 23 november 2012.

Door het indienen van het aanvraagformulier heeft verzoeker aangegeven akkoord te gaan met de Compensatieregeling. Ook verweerder heeft de Compensatieregeling aanvaard. Beide partijen hebben afschriften gekregen van alle genoemde stukken die deel uitmaken van het dossier waarover de Compensatiecommissie beschikt.

2. De vaststaande feiten

Voor de beoordeling van de aanvraag tot compensatie gaat de Compensatiecommissie uit van de feiten en omstandigheden, zoals deze door de Klachtencommissie in haar advies zijn vastgesteld en gegrond zijn bevonden. Kort weergegeven en nader beschreven in het advies van de Klachtencommissie gaat het in deze zaak om het navolgende uitzonderlijk seksueel misbruik.

Wijlen [naam] was als priester verbonden aan het [instelling] in [plaats]. Verzoeker woonde met zijn familie in [plaats] en hij is van zijn negende tot en met zijn vijftiende misdienaar geweest in de kapel. In die hoedanigheid kwam verzoeker in contact met [naam].

Verzoeker is in de periode van 1948 tot en met 1952 vijftig tot zestig keer seksueel misbruikt door [naam]. Het misbruik ving aan met knuffelen bij het bekijken van de tropische vissen in een aquarium waarna verzoeker nietsvermoedend op schoot werd genomen. Vervolgens ging [naam] met zijn hand in de broek van verzoeker en betastte diens geslachtsdelen.

Vaak werd dit betasten van de intieme delen voorafgegaan door het gezamenlijk eten van babbelaars en Haagse hopjes die door [naam] en verzoeker met de tong van de ene mond in de andere werden geduwd (soort van tongzoenen).

Ook kwam het voor dat verzoeker op de sofa werd gelokt met snoepjes terwijl [naam] half ontbloot was omdat zijn toga half open was geknoot. [naam] betastte verzoeker aan zijn anus en zijn intieme delen. Verzoeker werd daarbij aangespoord (door in het vooruitzicht gesteld snoep of geld) zijn weerstand te laten varen en ook het geslacht van [naam] te betasten.

Toen verzoeker een jaar of twaalf was moest hij naakt op het bed van [naam] gaan liggen terwijl [naam] zich masturbeerde achter een kamerscherm. Later masturbeerde [naam] terwijl verzoeker toekeek. Verzoeker werd ook op zijn onderbuik ingesmeerd met vaseline of sperma van [naam]. Ook de anus van verzoeker werd met vaseline ingesmeerd, waarna [naam] met zijn vinger in de anus van verzoeker drong. Verzoeker is ook naakt op zijn buik op het biljart getild, waarna [naam] klaarkwam tegen de billen van verzoeker. Twee tot driemaal heeft [naam] geprobeerd om verzoeker anaal te penetreren, hetgeen echter niet gelukt is. Verzoeker moest ook biechten bij [naam], waarbij verzoeker zich in het diepst van zijn ziel gekwetst voelde, omdat hij zich van geen kwaad bewust was.

De ouders van verzoeker geloofden in eerste instantie het verhaal van verzoeker niet dat hij door [naam] seksueel werd misbruikt. In tweede instantie geloofden zij dit wel en na een gesprek van de vader van verzoeker en een vader van een ander slachtoffer met de pastoor, is [naam] overgeplaatst, waardoor aan het onderhavige misbruik een einde kwam. Dat was in 1952.

Vast is komen te staan dat [naam] gedurende een periode van vier jaren een ernstige inbreuk heeft gemaakt op zowel de lichamelijke als de geestelijke integriteit van verzoeker die bij aanvang van het misbruik 10 jaar oud was.

3. Het bewijs en categorie-indeling

3.1 bewijs

Het bewijs van seksueel misbruik, van de aard daarvan en van de relevante bijkomende omstandigheden is door verzoeker geleverd door overlegging van het schriftelijke advies van de Klachtencommissie, gegeven naar aanleiding van de klacht van verzoeker tegen [naam] met zaaknummer 2011T522, waarin de klacht gegrond is verklaard, voorzien van de schriftelijke beslissing van de kerkelijke gezagsdragers van de aangeklaagde tot overname van het advies.

3.2 categorie-indeling

Gelet op het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik, zoals vermeld onder 2 en het geleverde bewijs daarvan, zoals vermeld onder 3.1, oordeelt de Compensatiecommissie dat sprake is van ‘uitzonderlijk seksueel misbruik’, als bedoeld in de eerste zinsnede van artikel 5 sub 5 van de Compensatieregeling. De Commissie komt tot dit oordeel gelet op de volgende en verzwarende omstandigheden:

- Het misbruik ving aan op de jonge leeftijd van 10 jaar.
- Het misbruik heeft lang voortgeduurd, te weten gedurende een periode van ongeveer 4 jaar.
- Het misbruik bestond uit een soort tongzoenen met snoepjes, betasting over en weer van elkaars intieme delen, het moeten toekijken hoe [naam] masturbeerde, vergaande seksuele handelingen, waarbij [naam] klaarkwam op de bilnaad van verzoeker, met vingers binnendrong in de anus van verzoeker en twee tot drie keer een poging ondernomen heeft tot anale penetratie.
- Het misbruik heeft frequent, dat wil zeggen zo’n vijftig tot zestig keer, plaatsgevonden.
- Het misbruik was zodanig dat het resulteerde in een bloedvlek in de onderbroek van verzoeker.
- Het misbruik heeft onmiskenbaar een rol gespeeld in de psychische, relationele en seksuele problematiek van verzoeker.
- De ouders van verzoeker geloofden verzoeker in eerste instantie niet toen hij melding maakte van het misbruik.

Het misbruik is op grond van de hiervoor genoemde omstandigheden als ‘uitzonderlijk misbruik’ als bedoeld in artikel 5 sub 5 van de Compensatieregeling aan te merken.

Ten overvloede merkt de Commissie op dat hoewel hier sprake kan zijn van seksueel misbruik dat in meerdere categorieën zou kunnen vallen, voor de te adviseren uitkering volgens de toelichting op de Compensatieregeling alleen de hoogste categorie geldt (zie Toelichting op de Compensatieregeling, paragraaf De categorieën, 4^e alinea).

4. Bedrag financiële compensatie en kosten rechtsbijstand

Algemeen

4.1 De Compensatieregeling kent, zoals de toelichting bij de Compensatieregeling omschrijft, een tegemoetkoming naar billijkheid in de schade ontstaan door seksueel misbruik. In een aantal gevallen zal de compensatie de schade dekken, in een aantal gevallen zal dat niet zo zijn. De in deze regeling omschreven compensatie heeft het karakter van smartengeld ter erkenning van het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik en ter genoegdoening van het geschokte rechtsgevoel. Het is bedoeld om een gedeeltelijke materiële vergoeding te bieden ter verzachting van het gedurende vele jaren ondergane psychisch leed, de pijn, het verdriet en de gederfde levensvreugde. Tevens is de vergoeding, zoals de toelichting op de regeling vermeldt, bestemd voor vergoeding van sommige uitgaven die gedaan zijn ten gevolge van het misbruik, afgezien van de vergoeding voor vermogensschade, als bedoeld in artikel 5 onder 5 van de Compensatieregeling.

Standpunt verzoeker

4.2 In reactie op de brief d.d. 26 oktober 2012 van de voorzitter van de Compensatiecommissie waarin krachtens artikel 19 van de Compensatieregeling verzoeker in de gelegenheid is gesteld om zijn vermogensschade veroorzaakt door het seksueel misbruik toe te lichten, heeft verzoeker bij brief van 23 november 2012 zijn gestelde vermogensschade nader onderbouwd. De brief laat zich als volgt samenvatten.

Verzoeker stelt dat het seksueel misbruik hem in zijn ontwikkeling als persoon dermate heeft beschadigd dat hij daardoor problemen heeft met het aangaan en onderhouden van langdurige relaties in al zijn facetten. Ook is het van invloed op zijn psychische welbevinden. Verzoeker brengt zijn twee echtscheidingen en de daaruit voortvloeiende onderhoudsverplichtingen jegens zijn ex-partners en kinderen (uit hoofde van alimentatie- en pensioenverplichtingen) in verband met het misbruik, evenals het door hem geleden verlies bij deling van het onroerend goed.

Verzoeker begroot zijn vermogensschade op €152.832,--, te vermeerderen met toekomstige pensioenaftrekken aan een ex-partner. Verzoeker geeft te kennen eveneens te kampen met manische depressiviteit en verklaart daarvoor medicatie te gebruiken. Ook meldt verzoeker (in het verleden vaker dan thans) een psychiater te consulteren.

Standpunt verweerder

4.3 Verweerder heeft bij brief van 30 november 2012 te kennen gegeven af te zien van een inhoudelijk oordeel over de door verzoeker gestelde vermogensschade en het causaal verband met het aangedaan seksueel misbruik.

Overweging Compensatiecommissie

4.4 Nu naar het oordeel van de Compensatiecommissie in deze zaak sprake is van een geval van uitzonderlijk seksueel misbruik als bedoeld in categorie 5 geldt, aldus de toelichting, niet de voorwaarde, dat het causaal verband tussen het seksueel misbruik en de substantiële vermogensschade zonder gerede twijfel aanwezig dient te zijn.

De Compensatiecommissie stelt voorop dat sprake is van uitzonderlijk misbruik en dat goed denkbaar en invoelbaar is dat het seksueel misbruik van invloed is geweest op het persoonlijk leven van verzoeker en op het stuklopen van zijn twee huwelijken.

4.5 *verdiencapaciteit*. Voor beantwoording van de vraag of het seksueel misbruik een negatieve invloed heeft gehad op de verdiencapaciteit van verzoeker overweegt de Compensatiecommissie dat verzoeker dit niet heeft gesteld en dat evenmin is gebleken dat de mogelijkheden tot het verkrijgen van een inkomen uit arbeid zijn verminderd door het hem aangedane misbruik. Integendeel, tijdens de procedure bij de Klachtencommissie heeft verzoeker juist verklaard (aldus overweging 2.6 van de Klachtencommissie) dat hij in zijn professionele loopbaan geen hinder heeft ondervonden van het seksueel misbruik en dat hij voorafgaande aan zijn pensioen in 1996 zestien jaren werkzaam is geweest als [functie]. Het voorgaande leidt tot het oordeel dat geen sprake is van aan het misbruik toe te schrijven verlies aan arbeidsvermogen.

4.6 *echtscheidingen*. Hoewel -zoals gezegd- denkbaar is dat het misbruik van invloed is geweest op het persoonlijk leven en huwelijksleven van verzoeker, is daarmee nog niet gezegd dat de uit de echtscheidingen voortgekomen alimentatie- en onderhoudsverplichtingen en vermogensrechtelijke gevolgen, als vermogensrechtelijke schade aan het seksueel misbruik zijn toe te rekenen, aldus de Compensatiecommissie.

De verplichting tot levensonderhoud is het gevolg van de familierechtelijke verhouding met zijn kinderen, die tijdens het huwelijk zijn geboren en hetzelfde geldt voor zijn verplichtingen tot het betalen van alimentatie aan zijn ex-partners.

Dat heeft ook te geleden voor de vermogensrechtelijke gevolgen van die echtscheidingen. Daarbij gaat het om de verdeling van de gemeenschappelijke bezittingen. Of en in hoeverre het resultaat van die verdeling tot een tekort zou hebben geleid kan in het midden blijven, nu een eventueel tekort geen direct gevolg is van het misbruik. De pensioenaanspraken van verzoeker ten slotte worden uiteraard mede bepaald doordat verzoeker huwelijken heeft gesloten. De daardoor ontstane pensioenaanspraken van de echtgenotes van verzoeker, hun eventuele zelfstandige aanspraken nog buiten beschouwing gelaten, zijn niet en zeker niet zonder meer als een aan het misbruik toe te rekenen vermogensschade van verzoeker aan te merken.

Kortom, de Compensatiecommissie is van oordeel dat sprake is van een te ver verwijderd verband om de financiële gevolgen van de echtscheidingen te beschouwen als aan het seksueel misbruik toe te rekenen vermogensschade, nog daargelaten de vraag of het misbruik in hoofdzaak de aanleiding voor de echtscheidingen heeft gevormd, nu verzoeker -blijkens zijn zonder hinder doorlopen professionele loopbaan- in zijn werk kennelijk wel op een algemeen maatschappelijk aanvaarde wijze heeft kunnen functioneren. Ten slotte zij er nog op gewezen dat verzoeker ook indien geen sprake zou zijn geweest van echtscheidingen, kosten had moeten maken voor het onderhoud van zijn partner(s) en zijn kinderen.

4.7 hoogte financiële compensatie. Het bovenstaande brengt met zich dat de Compensatiecommissie van oordeel is dat vermogensschade ten gevolge van het verzoeker aangedane seksueel misbruik niet aannemelijk is geworden. Wel hecht de Compensatiecommissie er aan te benadrukken dat zij zich rekenschap geeft van het feit dat het verzoeker gedurende lange tijd aangedane misbruik als ‘uitzonderlijk misbruik’ is aan te merken en dat zij doordrongen is van de impact die dat heeft en moet hebben gehad op het persoonlijk leven van verzoeker. Het hiervoor gestelde brengt naar het oordeel van de Compensatiecommissie met zich dat verzoeker in aanmerking dient te komen voor een financiële compensatie ter hoogte van € 45.000,-- die recht doet aan het uitzonderlijke karakter van het hem aangedane misbruik.

5. Slotsom

5.1 De Compensatiecommissie heeft kennisgenomen van alle stukken in het onderhavige dossier en is op grond daarvan tot het oordeel gekomen dat de onderhavige aanvraag gelet op de bepalingen van de Compensatieregeling dient te worden ingedeeld in categorie 5 als ‘uitzonderlijke seksueel misbruik’ en dat het hierna te vermelden bedrag voor betaling in aanmerking dient te komen.

5.2 Betaling van compensatie en kosten van rechtsbijstand geschiedt zonder dat van de verzoeker tot compensatie finale kwijting ter zake van schadevergoeding wegens seksueel misbruik wordt verlangd.

5.3 Deze beslissing van de Compensatiecommissie geldt als bindend advies voor verweerder en is noch voor verzoeker, noch voor verweerder vatbaar voor enige vorm van beroep bij de Compensatiecommissie.

6. Het advies

De Compensatiecommissie komt tot een indeling van de aanvraag van verzoeker in categorie 5 als uitzonderlijk misbruik en adviseert verweerder een bedrag van €45.000,-- te betalen aan verzoeker binnen zes weken te rekenen vanaf de dag na deze uitspraak.

Deze beslissing is gewezen door de Compensatiecommissie in de samenstelling mr. [naam] (voorzitter), mr. [naam] en mr. [naam], bijgestaan door mr. [naam], griffier, op 11/02/2013 en is ondertekend door de voorzitter.

voorzitter